GODT SENIORLIV TIL ALLE

ENHEDSLISTEN

Foto: Weekend Images Inc./iStock

TID TIL DET GODE SENIORLIV

Alle skal have ret til et godt seniorliv, hvor der er kræfter og overskud. Men det bliver sværere og sværere at opnå for den store del af lønmodtagerne, der kom på arbejdsmarkedet i en tidlig alder. I takt med, at pensionsalderen sættes i vejret, og efterlønsordningen forsvinder, bliver der færre og færre gode seniorår til dem.

I Danmark arbejder vi hårdt og længe. Et flertal af danskerne har arbejdet, siden de var 18-20 år. Mange har haft hårdt fysisk arbejde, arbejdet på skiftehold eller under psykisk belastende forhold. Det er der meget få, som kan holde til i 50 år. Kroppen siger fra, og vores pensionisttilværelse bliver kortvarig og smertefyldt. Hvis vi lever så længe!

Kloakarbejderen, sygeplejersken og SOSU-assistenten har ret til lige så mange gode år efter arbejdslivet, som professoren og direktøren. Derfor foreslår Enhedslisten "Seniortid" og "Seniorløn", som giver ret til tidlig tilbagetrækning efter 40 år på arbejdsmarkedet eller kortere arbejdstid efter 35 år på arbejdsmarkedet.

SENIORTID OG SENIORLØN

Et godt seniorliv skal være en rettighed efter 40 år på arbejdsmarkedet. Ordningen skal baseres på klare krav, så lønmodtagerne har tryghed i fremtiden. Det skal fungere fleksibelt, så det passer til den enkeltes ønsker om f.eks. gradvis tilbagetrækning.

Seniortid– tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet på en ydelse svarende til dagpenge, indtil folkepensionsalderen begyndes. Kravet er mindst 40 år på arbejdsmarkedet og mindst 35 års medlemskab af A-kasse.

Seniorløn – fleksibel tilbagetrækning, hvor nedsat arbejdstid til f. eks. 30 eller 20 timer kompenseres med dagpengesatsen, suppleret af overenskomstmæssige aftaler. Kravet er 35 år på arbejdsmarkedet og 30 års medlemskab af A-kassen.

Foto: Ababsolutum-iStock

KAN ALLE HOLDE TIL ET LANGT ARBEJDSLIV?

Kroppen siger fra

Lægevidenskaben siger, at kroppens ydeevne falder markant, når vi er fyldt 50 år. Det er ekstra slemt for de lønmodtagere, som gennem hele livet har haft et fysisk og psykisk hårdt arbejdsliv. Syv ud af ti 3F'ere på 56-58 år siger, at de oplever smerter i kroppen i løbet af en arbejdsdag.

De rige lever godt og længe

Advokaten og den rigeste fjerdel af mændene lever i gennemsnit 84 år. Skraldemanden og den fattigste fjerdedel af mændene dør typisk, inden de er blevet 76 år. Akademikerne har også fire år ekstra uden sygdom og smerter, sammenlignet med de ufaglærte.

Europas højeste pensionsalder

De, der er 20 år i dag, skal forvente at arbejde til de er 74 år. Danmark vil i fremtiden have Europas højeste pensionsalder. Regeringen og arbejdsgiverne kræver, at vi skal arbejde endnu længere. Det kan ingen

Foto: Simonkr-iStock

holde til, og beregninger viser, at det vil sende hver fjerde dansker på førtidspension.

Der er ikke andre muligheder

Efterlønnen er i praksis ved at være afskaffet for den gruppe, der først og fremmest har haft gavn af den. Tidligere gik næsten hver fjerde ufaglærte på efterløn som 60-årig, mens kun én ud af 30 akademikere benyttede muligheden. For de helt nedslidte var en førtidspension den sidste udvej, men i dag er det det at være nedslidt ikke nok til at få førtidspension.

Danskerne ønsker tidligere tilbagetrækning

Langt over halvdelen af alle danskere ønsker en lavere pensionsalder end de 68 år, som bliver gældende i 2030. Hver tredje LO-medlem forventer ikke at kunne blive på arbejdsmarkedet, til de når pensionsalderen. Ni ud af ti danskere over 50 år synes, at det skal være lettere at trække sig gradvist tilbage fra arbejdsmarkedet via nedsat tid.

SENIORLIV – RETTIGHEDER OG PLIGTER

Hvem skal have ret til Seniorliv?
Alle, som har arbejdet 40 år og har været medlem af A-kassen i 35 år, skal have ret til "Seniortid". Tilsvarende skal alle, som har arbejdet i 35 år og været medlem af A-kassen i 30 år, have ret til "Seniorløn".

Tilknytningen til arbejdsmarkedet omfatter perioder med lønarbejde, offentlige ydelser (barsel, dagpenge, sygedagpenge mv.), lønnet og ulønnet arbejdspraktik under uddannelse for elever, lærlinge og studerende. Arbejde i udlandet skal også tælle med.

Hvad får man?
Trækker man sig tilbage på Seniortid, så skal man have en ydelse, som svarer til den maksimale dagpengesats.

Vælger man at trappe ned og gå på Seniorløn, så skal man kompenseres med dagpengesatsen. Det kan suppleres med aftaler i overenskomsterne om lønopfyldning og uændret pensionsindbetaling.

Hvad koster det?
Det er selvfølgelig ikke gratis, at indføre et bedre seniorliv. Men det kan lade sig gøre, hvis vi gør skattebetalingerne lidt mere retfærdige. I alt koster det ekstra 9,9 milliarder kroner. Dem kan vi finde ved at beskatte kapitalindkomst som arbejdsindkomst og ved at fjerne fradraget for pensionsindbetalinger i topskatten. Samtidig vil det offentlige spare udgifter til sygedagpenge, ressourceforløb og kontanthjælp.

Foto: Mlenny-iStock

Alle skal hjælpes

Personer, der ikke opfylder alle kravene for seniortid/seniorløn, men som er så fysisk eller psykisk nedslidte, at de ikke magter at arbejde længere, skal også have mulighed for at få et værdigt seniorliv.

Derfor har Enhedslisten stillet forslag om, at man skal kunne tilkendes seniorførtidspension, hvis arbejdsevnen er nedsat til det halve. Men der skal også skabes plads på arbejdsmarkedet til mennesker med nedsat arbejdsevne. Det kan man f.eks. gøre ved at forbedre fleksjob-ordningen, oprette en statslig fleksjob-virksomhed og styrke socialøkonomiske virksomheder. Og så skal der stilles langt skrappere krav til arbejdsgiverne om at forbedre arbejdsmiljøet.

Foto: Enhedslisten

Mennesker, som er startet tidligt på arbejdsmarkedet, skal have samme ret til et værdigt seniorliv, som professoren og direktøren. Det fortjener de, efter at have knoklet for arbejdsgiverne og samfundet.

Finn Sørensen, arbejdsmarkedspolitisk ordfører

STYRK KAMPEN FOR ET GODT SENIORLIV:

Bliv medlem af Enhedslisten
For kun 100 kr. kan du blive medlem frem til 1.juli.
Læs mere på enhedslisten.dk/blivmedlem

Læs mere om kortere arbejdstid: Enhedslisten.dk/seniorliv

GIV BIDRAG: Mobilepay: 2210 0011
org.enhedslisten.dk/givbidrag